

ШАХРАЙСТВО З ПЛАТІЖНИМИ КАРТКАМИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Колдовський М.В.

к.е.н., доцент кафедри математики та соціально-гуманітарних дисциплін
СІБС УАБС НБУ

Розвиток інформаційних технологій неминуче тягне за собою впровадження найновіших здобутків у всіх сферах людського буття. Роблячи його більш простим, сучасним, безпечним. Однак, якщо два перших пункти можна вважати незаперечними, то останній виявляється не таким вже й однозначним.

Основна увага при популяризації розрахунків за допомогою пластикових карток емітентами зосереджена на підвищеній безпеці. Втім, не можна однозначно сказати, що використання пластикових карток у повсякденній діяльності однозначно підвищує безпеку зберігання особистих коштів держателів карток. Сучасними новітніми розробками користуються і шахраї при винаходженні все нових і нових способів незаконного заволодіння коштами держателів карток. Так, у більшості випадків шахрайського заволодіння коштами, їх власник може не одразу помітити таку нестачу, на відміну від фізичної втрати. Розміри нестачі можуть в рази перевищувати нестачу при фізичній втраті, тощо.

Відповідно до статистичних даних НБУ, в Україні у 2009 році кількість шахрайських операцій із пластиковими картками зросла у 6,5 разів у порівнянні із 2008 роком. Постраждалими вважаються 44 банки, а сума збитків оцінюється у більше як 13 мільйонів гривень.

Основна причина такого росту шахрайства, на наш погляд, криється в широкому розповсюдженні карток із магнітною смугою, наряду із

зростаючою популярністю розрахунків в мережі Інтернет та низької поінформованості щодо правил безпеки держателів карток.

Основні методи виманювання особистої інформації у користувачів всесвітньої мережі чудово діють і з платіжними картками. Здавалося б нове поняття у лексиконі служби банківської безпеки – «Фішинг», наряду і іншими способами неправомірного заволодіння конфіденційною інформацією вже давно існують в Інтернет-термінології.

Однак, не лише держателі платіжних карток піддані ризику, що пов'язаний з використанням платіжних карток. Для банків також існують значні ризики і найголовніший з них – це втрата репутації.

Вихід, на наш погляд, криється у швидкій відмові від платіжних карток із магнітною смужкою і переході до нового стандарту EMV – стандарту виготовлення карток з чіпом. Даний тип карток вже використовується у НСМЕП. При використанні, для розрахунків за товари, роботи чи послуги в Інтернеті, чіпових карток потрібна їх фізична наявність у особи, що намагається здійснити транзакцію, на відміну від пластикових карток із магнітною смужкою.

Висока розповсюдженість інфраструктури, що призначена для використання карток із магнітною смужкою та небажання банків робити суттєві вкладення у розвиток нової стають основною причиною гальмування процесів широкого розповсюдження карток стандарту EMV серед населення. На даний момент, в Україні, лише близько 7% всіх пластикових карток є картками стандарту EMV.

Фактично, в даний момент, боротьба з шахрайством у сфері карткового бізнесу ведеться банками шляхом встановлення добових, одноразових та іншого роду лімітів на карти при розрахунках, а також поширенні серед населення інформації щодо безпечного використання пластикових карток із магнітною смужкою.